Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

BIULETYN KOWIEŃSKI

W I L B I

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) MAŁA POHULANKA 10—7.

Nr. Wilno, dnia 25 września 1934 r. 1137.-

T r e ś ć n u m e r u:

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

x

x x

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

"Musų Rytojus" o roli Polski w związku z wejściem Sowietów do Ligi Narodów. "Musų Rytojus" Nr.73 z 21.IX.1934 r. Art.p.t."Stróż Europy bez obowiązków". Streszczenie:

Wejście Sowietów do Ligi Narodów jest wielkim sukcesem polityki francuskiej, a jednocześnie wzmocnieniem Ligi Narodów i powszechnego pokoju.

Francja, mimo wygranej wojny, doskonale zdawała sobie sprawę, że Niemcy za wszelką cenę będą starały się zemścić i będą szukały wszędzie sojuszników. W związku z tem Francja dążyła do oddzielenia Sowietów od Niemiec. Okazję tę wyzyskała dziwnie zręcznie Polska, mydląc oczy Francji i całej Zachodniej Europie, iż stanowi barjerę, która chroni kulturę zachodnią przed bolszewizmem. Polacy wmawiali we Francuzów, że Polska będzie tem potężniejsza, im więcej będzie miała ziemi. W związku z tem stała się rzecz w historji niespotykana. Polsce pozwalano, a nawet pomagano w zagrabianiu cudzych ziem, ile tylko ich mogła zagrabić. Polakom, jako "stróżom" kultury zachodniej oddano ukraińską Galicję, niemiecki Śląsk i Korytarz, wielkie obszary ziem białoruskich, wreszcie zagarniętą po zbójecku przez pogwałcenie traktatu trzecią część Litwy ze stolicą Wilnem. Po takiem "wzmocnieniu" Polski spodziewała się Francja od Polaków wieczystej wdzięczności i wierności. Mocno się jednak zawiodła.

Litwa najlepiej znała Polaków, gdyż z wyroku losu długie wieki żyła wraz z Polską. Przez ten czas Litwa miała okazję przekonania się niezliczoną ilość razy co do polskiej obłudy i niedotrzymywania obietnic.

Polacy okazali się niepoprawnymi egoistami, dążąc do wyzyskania innych, a sami nic nie dając. Ilekroć za czasów Unji wypadło Litwie wojować z Moskwą, nie było wypadku, by Polacy Litwinom dopomogli. Gdy zaś Polacy wplątywali się w ustawiczne wojny, największy ciężar spadał na plecy litewskie. Polska stała się swoistą pijawką, ssącą krew z innych narodów.

Niestety, dalej położone od Polski państwa nie znały Polaków jak należy i dały się oszukać. Polsce darowano największe krzywdy, wyrządzone sąsiednim narodom. Litwa cały czas przeciwko gwałtowi polskiemu protestowała, starała się wskazać na właściwy charakter Polaków, lecz bezskutecznie.

Po pokumaniu się Polski z Niemcami świat reprezentowany w Lidze Narodów, a zwłaszcza Francja, zaczyna już rozumieć Polaków i poznawać prawdziwy ich charakter. Stanowisko Litwy w stosunku do Polski stało się dla zagranicy bardzo niezrozumiałe. Wejście Sowietów do Ligi Narodów odebrało od Polski tak intratny dla niej wieniec "stróża" kultury zachodniej. Należy się spodziewać, że w niedalekiej przyszłości Europa Wschodnia będzie wyzwolona z przygniatającego ją upiora polskiego, a wtedy i Litwa będzie mogła lżej odetchnąć.-

Kronika.

Wręczenie listów uwierzytelniających przez nowego posła łotewskiego w Kownie. "Liet.Aidas" Nr.216 /IX.1934/: 22 września nowy poseł łotewski w Kownie p.Seja wręczył prezydentowi Państwa Smetonie swe listy uwierzytelniające, wygłaszając przytem okolicznościowe przemówienie, w którem podkreślał pokrewieństwo pomiędzy dwoma narodami Litewskim i Łotewskim.-

Polski sędzia śledczy na Litwie? Jak podaje "Sekmadienis" Nr. 38 /IX.1934/, ma wkrótce przybyć do Kowna polski sędzia śledczy dla zapoznania się ze stanem majątku ś.p. Lednickiego. Majątek ten, jak wiadomo, znajduje się na terenie Republiki Litewskiej.-

Sprawa ruchu granicznego. /IX.1934/: Ruch graniczny pomiędzy Polską i Litwą ma być w pierwszych dniach pazdziernika r.b. zamknięty spowodu ukończenia sezonu rolnego.-

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

Kronika.

Sprawa ustawy o organizacji opieki społecznej. Prasa kowieńska /z 21.IX.1934/: Do Gabinetu Ministrów został przesłany projekt ustawy, dotyczący organizacji opieki społecznej w Litwie. W myśl projektu, zamierza się utworzenie osobnego Departamentu Opieki Społecznej.

Żebranina zostanie całkowicie zakazana. Żebracy będą osadzeni w specjalnych obozach. Za samowolne opuszczenie obozów będzie nakładana kara.-

Nowi członkowie rady orderu Witolda. Prasa kowieńska /z 21.IX.1934/: W związku z nominacją członka rady orderu Witolda Wielkiego inż.W.Vileiszysa na stanowisko posła litewskiego w Rydze i przejściem w stan spoczynku płk.A.Birontasa, prezydent Państwa mianował na stanowiska nowych członków rady orderu Witolda Wielkiego dowódcę I dywizji piechoty gen.por.Fr.Tomaszauskasa i prezesa wydziału Trybunału Najwyższego M.Czepasa.-

Sprawa ustawy o samorządach. Prasa kowieńska /z 22.IX.1934/: 20 września Rada Państwa rozważała projekt zmiany ustawy o samorządach. W rozważaniu projektu brał udział wiceprezes Rady p.Masiulis, p.Starkus, burmistrz m.Kowna p.Merkis, dyr.Departamentu Samorządowego p.Barkauskas i inni.-

Prośba Voldemarasa o łaskę. "Sekmadienis" Nr.38 /IX.1934/: Jak słychać, b.premjer A.Voldemaras złożył prośbę o ułaskawienie.-

Sprawa sądowa Sidzikauskasa. "Sekmadienis" Nr.38 /IX.1934/: W najbliższym czasie sąd rozpatrywać będzie dwie sprawy: Sidzikauskasa /b. posła litewskiego w Berlinie/ i Sruogi /b.naczelnika Poczty/. Sidzikauskasa oskarżą się o przywłaszczenie sum, składanych przez litewskich konsulów honorowych zagranicą na cele dobroczynne Litwy. M.S.Wewn. wytoczyło z tego tytułu Sidzikauskasowi powództwo cywilne w wys.ok. 200 tys.litów.

Fundusz stypendjalny ku uczczeniu 60-lecia prezydenta Smetony. "Liet.Aidas" Nr.215 /IX.1934/: Z okazji 60-lecia prezydenta Smetony stworzono fundusz stypendjalny, którego celem jest niesienie pomocy studentom-ekonomistom, odbywającym studja w Litwie. Na cele funduszu napływają liczne ofiary. Obecnie fundusz wynosi ok.90 tys.litów. Na czele komitetu funduszu stoją: prezes - Lapenas /prezes spółki "Maistas"/ oraz wiceprezesi: Sołowiejczyk i Toluszys.-

Katedra etnologji na uniwersytecie Witolda Wielkiego. Prasa kowieńska /z 21.IX.1934/: Na uniwersytecie W.W. została utworzona katedra etnologji, którą poprowadzi 2 wykładowców. Zadaniem katedry będzie ~~badanie etno~~ logji, archeologji, folkloru Litwy i in.

Lektorowi J.Łappo zezwolono na wykładanie obowiązującego kursu historji Litwy.-

Reorganizacja programu Radja Kowieńskiego. Prasa kowieńska /z 21.IX.1934/: W tych dniach w Radjostacji Państwowej odbyła się narada w sprawie udoskonalenia programu nadawanychprzez radjo odczytów i reportaży. W naradzie wzięli udział dyrektor D-tu Kultury M-stwa Oświaty, dyrektor Radja Bielunas, prof.Mikołaitis i in. W wyniku dyskusji uchwalono zreorganizować dobór i program odczytów, nadając Radju charakter uniwersytetu społecznego.-

Kary prasowe. Prasa kowieńska /z 22.IX.1934/: Z rozporządzenia komendanta m.Kowna i powiatu redaktorka odpowiedzialna "L.Żinios" p.Bortkiewiczowa i redaktor odpowiedzialny "Idische Stimme" p.J.Rabinowicz za rozpowszechnianie kłamliwych wiadomości zostali skazani na grzywnę 100 litów z zamianą na tydzień więzienia każdy.-